

'מה נעשה?' חשבו בני ישראל, 'איך נתגונן מפני בלעם?' והנה כשיצאו ראו את בנות מואב מוכרות בגדי פשתן, שמחו שמחה גדולה: 'הנה, הקב"ה שולח לנו תרופה למכה, ניקח את בגדי הפשתן, נלבש אותם, וכך נהיה חסינים מפני כל כישוף שבעולם'. בשבילם אלו היו 'כלי' פשתן, לא בגדי פשתן, כי הם עשו זאת כדי להנצל מהכשפים של בלעם - זה בגדר כלי, זה לא לבוש...

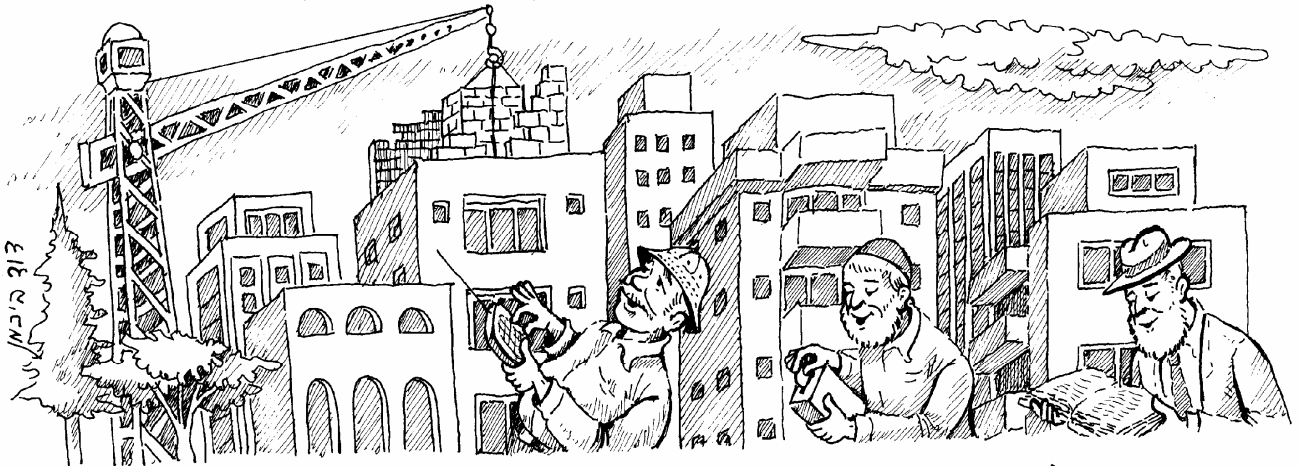
אלא שעל פי דברי רבי זלמן סורוצקין הם 'היו מתאווים לכלי פשתן' - בשורש היה להם לישראל רצון לבגדים חדשים, ארבעים שנה הם הילכו עם אותם בגדים - עתה היתה להם הנאה מהלבוש החדש שלהם, וכידוע לבוש חדש צריך להתאים לאדם - לקצר, להאריך ולהצר... צריך לחזור לאותם חנויות שבהן מכרו בנות מואב... וכך התגלגל החטא. ('נר לשולחן שבת')

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו". (כ"ה י"א)

סיפר הג"ר חיים קלופט: פעם הלכתי ברחוב והנה אני רואה אדם מבוגר, נראה רציני, עומד ומחזיק בלוח משחק אלקטרוני, מין פיירמן כזה ומשחק איתו... לוחץ על כפתורים מעלה ומטה, התפלאתי מאוד, אדם מבוגר בוחר לשחק באמצע הרחוב...
אך כשהתבוננתי בו ראיתי כי מדי פעם הוא מרים את ראשו אל על. הרמתי גם אני את ראשי והנה במרחק של מספר בניינים אני רואה מגוף שפורק חומרי בניה לקומת הגג, בזה קלטתי שיש קשר בין השניים...

אמרתי לאברך שעמד ליד: 'ראה לקח חשוב, הנה עושים מעשים למטה ופועלים פעולות למעלה!' הלה הביט בי בתמיהה, הסתכל פה ושם עד שהבין את כוונתי...

('נר לשולחן שבת' מתוך שיעורו ב"נפש החיים" מהרה"ג י"א)

להבנת הדברים נוסף: כידוע הבגדים של ישראל היו מביזת מצרים - 'וישאלו'. אלא שלמצריים לא היו בגדי פשתן, היה אסור להם ללבוש בגדי פשתן, כי בשל הסגולה הטמונה בבגדי פשתן רק פרעה היה לבוש בהם. (ועיין בזה מהרש"א סנהדרין שם וצ"ע) **'אמרו, פרעה השיג בחכמתו סגולת בגדים** אלו לכן היה לובש בגדי פשתן לבן, ועל ידם היה מתגאה בפני חכמיו ואומר "אל אני", ונתן מופת שכל חכמיו וחרטומיו לא היו יכולים לשלוט בו בכישופיהם, והם לא ידעו שזה בסביבת שהיה לבוש בגדי פשתן'.
וגם יוסף השיג את זה הסוד ברוח הקודש - ולזה פרעה הרשע מרוב דאגת לבו בראותו את יוסף לבוש בגדי פשתן, הליבש עליו את רביד הזהב, כדי לבטל את סגולתם, ויוסף לא חשש לענין הרביד לפי שעה, כדי להראות לפרעה שלא השיג הסוד, אמנם כשהלך לביתו פשט את רביד הזהב. וכל זה כדי להעלים מפרעה הרשע שהוא יודע את סוד בגדי פשתן. ('חסד לאברהם' ד' נ"ב)

"על דבר פעור"

העיר הגאון רבי זלמן סורוצקין: כל העובר על פרשת חטא בעל פעור משתומם ושואל איך קרה כדבר הזה?! איך נפלו בני ישראל שלפני ימים אחדים נאמרו עליהם בנבואה "לא הביט און ביעקב" לבור עמוק כזה, חטאים של עריות ועבודה זרה?
אלא יש לומר: דרכו של השטן להפיל את האדם מעט מעט, היום אומר לו עשה כך ומחר עשה כך. אומרת הגמרא (סנהדרין קז) 'בני ישראל ראו אותם מוכרים כלי פשתן, והם מתאווים לכלי פשתן', כך נפלו. ראשית דרכו היתה לעורר בבני ישראל תאוה לבגדים חדשים.

אף שבגדיהם היו שלמים, שהרי ענני הכבוד היו מכבסין אותם ודשאי הבאר היו נותנים בהם ריח טוב, אלא בהכרח שזו היתה עצת היצר - צריך בגד חדש!
(אזנים לתורה)

ונראה לי להוסיף על דבריו של רבינו:

סגולת לבישת בגדי פשתן בלבד היא נפלאה, ומי שלובשו לא שולט בו שום כישוף ושום מזיק ושום רוע. (רמ"ק - "מדבר קדמות" מע' פ)
דע שיש סוד גדול בלבישת בגד פשתן שכל מת שהלבישוהו בבגדי פשתן, אפילו נפטר בחו"ל כל קטיגור נהפך לו לסניגור. ואפילו תינוק שמתו להוריו בנים הרבה על ידי לילית או רוח רעה, אותו תינוק בטוח מכל אלו, בסגולת לבישת בגדים אלו.
וסגולה זו היא כשלוש פשתן לבדו ולא מין אחר עמו, שאם נתערב בו מין אחר, אפילו חוט אחד פוסל בו...

(לקוט ראובני פר' מקץ, ערך לבוש מ"כנפי יונה" והובאו דבריו ב"פתחי תשובה" י"ד ש"ב ב')

לפי דברים אלו של חכמי הסוד נראה לבאר: בני ישראל שמעו שמועה שבלעם הגיע למואב, את העבר של בלעם הם הכירו היטב, סבל רב סבלו במצרים, על ידי אותו יועץ ועצותיו. הם הבינו שהוא לא בא לברך אותם אלא לקללם או לעשות כישוף נגדם, והנה לפתע בלעם איננו - 'ברח לך אל מקומך' - הם לא ידעו מה מתרחש, בלעם גדול הקוסמים בעולם עמד מולם ופתאום נעלם, בוודאי הוא מתכנן עליהם איזה כישוף נורא.

'הרוצה לעדן את אשתו ילבישנה כלי פשתן...'

ביאר ה"בן יהודה" על פי מה שכתב רבי משה קורדובירו ז"ל, שלבוש כלי פשתן מציל מכל קטיגור, מכל כישוף ודבר רע, וכיון שטבע הנשים לקנא זו מזו, ואם היא יפה מאד יעשו לה כשפים להכחיש יופיה, וכדומה, לכן הרוצה לעדן את אשתו שלא ישלטו בה כשפים ודבר רע, ילבישנה כלי פשתן. (כתובות נ"ט)

"והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם." (כ"ה י"א)

כמה כהנים גדולים יצאו מפינחס? יומא ט.

ודע כי אין איש בסכנה בעולם כמו כהן גדול ביום כיפורים!!! שהיה נכנס במקום שאין רשות לשום מלאך ושרף להכנס, וכדי שלא יתקנאו עליו לקטרגו, ציוה ה' יתברך עצה טובה, שיכנס בבגדי פשתן לבן, שהם מסוגלים שהקטיגור יתהפך לסניגור.

כלל הדברים: הלוש פשתן ניצול מכל דבר רוחני, חוץ מרשות הבורא שאין דבר מועיל לפניו!

(חסד לאברהם' ד' נ"ב)

קריאת הפטרת פינחס אינה מצויה, שהרי בדרך כלל שבת פינחס חלה בשלושת השבועות. בשלושים השנה האחרונות קראנו אותה שש פעמים! הפעם הבאה תהיה בתשע"ד!

"ויאמר אשקה נא לאבי ולאמי ואלכה אחריו". (מתוך ההפטרות)

האומר לאביו ואמו שיבוא לבקרם, דבר פשוט הוא שאינו יכול לחזור בו, כי קיבל על עצמו לקיים מצות 'כיבוד אב ואם', וביקור בכלל כיבוד הוא.

ואף אם כשאמר זאת היה זה לטובת עצמו, כגון שהתכוון לנוח בבית הוריו, לצאת לנופש וכדומה, הגם שעיקר כוונתו לטובת עצמו ושלא לשמה, מכל מקום יש בזה מצוה.

אמנם פשוט שיוכל להתיר נדרו. ואם אמר לו אביו 'אין אתה חייב לבוא אלי', הרי כאילו אמר 'התקבלתי'. אבל אם אמר אביו שהוא מוחל, הגם שאב שמחל כבודו מחול, על כל פנים מצוה לא קיים, ומחוייב לקיים דבריו.

(ש"ת "התעוררות תשובה" י"ד ק"כ)

פעם הגאון רבי חנוך ורנר, אביו של הגאון רבי שמואל ברוך, קרא לבתו ואמר לה: "בואי וראי מה זה כיבוד הורים! גשי למזנון, יש שם פתק, הסתכלי בו". בפתק היה כתוב "עייך בגמרא במקום זה וזה".

זה סיפורו של הפתק: 'אתמול אחיך שמואל ברוך היה אצלי ודיברנו בלימוד. אני אמרתי סברא. שמואל ברוך לא רצה לסתור את דברי והשאיר את הפתק הזה. ואכן כשעיינתי בגמרא ראיתי שהוא צדק!' (נ"ר לשולחן שבת" מפי הרבני ר"צ תל"ט"א, בת הגאון רש"ב)

"ובעשור לחודש השביעי... כל מלאכה לא תעשו". (כ"ט ו)

מתוך מכתביו של הגאון רבי מרדכי וויסבלט, רבה של ז'יטומיר לבנו: "בשנה שעברה, כאשר הייתי בנרודיץ, עיירת מולדתי להשתטח על קבר אמי עליה השלום, סיפרו לי שם דבר נפלא.

בעל עגלה זקן שידוע אני את שמו, קרא את בניו בערב יום הכיפורים ואמר להם:

"אני יודע שאתם מחללים את יום השבת ונוסעים בעגלות שלכם כמו בימות החול, וזוהי איני יכול לצערי לעשות דבר, שהרי כך כל בעלי העגלות עושים, הם ובניהם, כמנהג המדינה הסובייטית. אבל בבקשה מכם להזהר למען השם לבל תחללו את היום הקדוש – את יום הכיפורים, ובתנאי זה אני נותן לכם ברכת אב לקראת השנה החדשה, והזהרו בברכת, אף כי רק בעל עגלה אני אבל הרי אביכם אני".

מלבד בן אחד שלא נשמע לאזהרת אביו, הלכו כל הבנים עם אביהם הזקן לבית הכנסת.

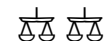
נזדמן אותו בן ונתקל באביו הזקן ליד ביתו בשעה שחזר במוצאי יום הכיפורים מבית הכנסת עטוף בטלית וקיסל. פנה הזקן ואמר לו: "הנה, לא שמעת בקולי, על כן אני מקלל את סוסיך שלא ישאר מהם שריד ופליט!"

ואכן נתקיימה קללת האב הזקן, עד חנוכה מתו כל ארבעת הסוסים של הבן.

כאשר בני העיירה שאלוהו: "במה זכית שכל כך מהר נתקיימה קללתך". ענה: "הלא זה מפורש בקדיש שאנו אומרים - 'בעגלא ובזמן קריב' - מה שבעל עגלה מבטיח מתקיים בזמן קרוב..."

כל החרדים בנרודיץ מהללים את בעל העגלה ומתפארים בו...

'היחס העויין לדת ותנאי הצנזורה החמורים ברוסיה הסובייטית לא מנעו את אבא מלכתוב לי גם דברי תורה לשם חיזוק הקשר בינינו... בכוונה היה שולח גלויות דואר ולא מכתבים סגורים, לבל יתעורר עליו חשד... לפעמים היה מוסיף בגלויה רמזים 'עייך שם' 'ומצינו במדרש'... (מכתבו אלו - 'זכרי תורה בהברחה' תביא בנו ר' י. בר-מודות בתוך הספר "גאון יעקב", אותו הו"ל בשנת תשכ"ח, לזכר אביו ודודו, הגאון רבי מנחם נחום. יש"כ להרה"ג א"ג שהמציא לי את הספר)

שאלו הורים שבניהם סטו מן הדרך ואינם שומרים תורה ומצוות, האם מותר לקבל מהם תמיכה? השיב להם הגאון רבי שמואל סלנט: "מצוה אחת נותרה בידם וזוהי מצות כיבוד אב, האם גם את זאת אתם רוצים לאבד מהם!?"

(יחידי סגולה)

בעת אמירת קדיש חס וחלילה מלחשוב לעשות בזה נחת רוח לשמחת הנפטר להצילו מדינה של גיהנם ומחיבוט הקבר, ח"ו

מלצרף מחשבה זו בעת אמירת הקדיש ואף קודם האמירה, כי בזה תפסידו את הכל, כי זה הכלל – למעלה לא סובלים שום כוונה זרה, אלא שיהיה הכל לשם שמים, להלל לשבח ולפאר את הבורא בנפש חפצה ובשמחה גדולה מכל הטובות שבעולם על אשר זכיתם להיות בן ישראל ולעבוד את ה'.

(מתוך צוואת הגאון רבי אליהו רגולר - "יד אליהו")

מעשה שהיה לפני מספר שנים ביהודי שחלם חלום מבהיל: הוא ראה את אביו זכרונו לברכה יושב בסעודה, מגישים שם אוכל, הנאספים כולם מקבלים מנות אוכל, ואביו מקבל את מנתו רק בסוף...

נרעש, עלה לגאון רבי שמואל הלוי וואזנר, וסיפר לו את חלומו. **רבינו שהכירו**, ידע שהוא בתוך השנה לפטירת אביו, שאלו: 'מתית אתה אומר קדיש על אביך?'

השיבו היהודי: כיון שאני משמש כמלמד, יש פעמים שאני מזדרז לרוץ לתלמוד תורה ואיני מספיק לומר את הקדישים שבסוף התפילה, על כן בהפסקה אני רץ ל"איצקוביץ" ואומר שם את הקדישים הללו.

אמר הרב וואזנר: "הרי לך פתרון החלום, אתה אכן אומר אחרון את הקדיש...".

(נ"ר לשולחן שבת" מפי הרה"ג י"ג)

ביום שישי חל יום הזכרון לגאון רבי אריה לייב עפשטיין, בעל "הפרדס", רבה של קניגסברג, נפטר י"ג תמוז תקל"ה

בנערותו הגאון רבי אריה לייב עפשטיין חלה בחולי עיניים. הדבר קרה שבוע לפני פטירת אביו, הגאון רבי מרדכי, ובשל הבכי בזמן ההספד נסתמו עיניו לגמרי עד שלא יכל לראות. אמו הלכה עימו לרופאים, הם דרשו ממון רב, אף שלא הבטיחו שיצליחו לרפאותו.

סיפר רבי אריה לייב: "ביקשתי והתחננתי מה' שירפא אותי, ויצילני מצרה זו. והנה בליל השלושים לפטירת אבי, בחלום רואה אני את אבי בריא ושלם בגופו, ולבוש בבגדיו הטובים. שאלתי: 'אדוני אבי, מה יהיה עם העיניים שלי?'

השיבני אבי: 'בני אהובי, אל תדאג עוד שלושה ימים תתרפא!' הקצתי משנתי, ולא האמנתי לדברים, כי אמרתי אין חלום בלי דברים בטלים...

באותו היום נכנסה לביתנו אשה עניה. אמי קיבלה אותה כדרכה בסבר פנים יפות. כשראתה אותי עטוף בתחבושות. שאלה, 'מה יש לבנך?' סיפרה לה אמי את כל 'פרשת העיין'.

סיפרה האשה: 'גם לי ארע כדבר הזה, והרופא צוה עלי לקנות אבן טובה הנקראת "בלו שטיין" ולמשוח בה את העין שלושה ימים. היו לי כאבים חזקים, אך לאחר שלשה ימים התרפאתי.'

אמי ביקשה ממנה: 'לכי עימי לבית המרקחת, ותראי לי באיזו אבן מדובר'. השיבה האשה שאין צורך, זו אבן ידועה וכל רוקח ידע לתת אותה.

הלכה אמי וקנתה את האבן. עשיתי כמו שציותה האשה. בפעם הראשונה כשמרחת, היו לי רבע שעה יסורים חזקים, והייתי חייב לישון. כשקמתי והתרתי את התחבושות, נפתחו עיני מעט, וביום השלישי התרפאתי רפואה שלימה.

אמי מורתי הלכה וחיפשה את העניה בבית ההקדש, ושאלה אם היתה כאן אשה כזו וכזו? והשיבו לא ולא... חיפשה בכל בתי עיירתנו קאלווריה, אצל העניים והדלים ולא נמצאה...

הסכמנו שמאת ה' היתה זאת, תהיה מי שתהיה. ונתנו שבח לה'. ונתקיימו דברי אבי צדיק וקדוש.

(פאר הדור)

משפחת קרליץ, משפחת מרן ה"חזון איש" מיוחסת אליו. (שם)

רבי אריה לייב היה מהיחידים שהגר"א נתן הסכמה, וזו לשונה: "לאהוב נפשי, הרב הגאון, המאור הגדול, המפורסם בתורה ובחסידות, נר ישראל, כקש"ת מו"ה ארי' ליב נ"י... בהיות שאני מכיר את הרב הגאון הגדול הרב המחבר ארי' דבי עילאי שמעודו נטה לסבול עול תורה ועול מלכות שמים... ובהסכמתו לסיודו "אור השנים" מכתירו בתואר: "הרב הדומה למלאך ה' צבאות..."